

BLOG BROJ: 63

**AKTUELNA VANJSKA POLITIKA
III GODINA IZDANJA**

POLITIČKI FORUMI I SASTANCI: BRISEL-SARAJEVO-MOSKVA

**AUTOR: DANIEL LAZAREVIĆ
JUNI 2023.**

Program: Aktuelna vanjska politika

Aktuelna vanjska politika je platforma namijenjena mladim aktivistima/kinjama za izradu i objavu kratkih online članaka u različitim formatima (analiza, blog, policy brief i sl.) o aktuelnim temama iz sfere vanjske politike usmjerene ka ili vođene od strane BiH. Platforma je prostor gdje mladi mogu da kreiraju sopstveni sadržaj, razvijaju svoju ekspertizu i dobiju prostor u javnosti.

Više informacija na: www.fes.ba i www.vpi.ba

Impressum

Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) | ured u BiH Kupreška
20, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Odgovorni: Dr. Peter Hurrelbrink

Tel.: +387 33 722 010

Fax: +387 33 613 505

e-mail: fes@fes.ba

www.fes.ba

DTP: Dino Dizdarević

Naslovnica: Dino Dizdarević

Publikaciju možete naručiti na e-mail: fes@fes.ba. Stavovi, mišljenja i zaključci u ovoj publikaciji ne moraju nužno odražavati stavove Friedrich-EbertStiftung. Friedrich-Ebert-Stiftung ne garantuje za tačnost podataka koji su izneseni u publikaciji. Sva prava zadržana od Friedrich-EbertStiftung.

U partnerstvu sa: Vanjskopolitička inicijativa BH

LAZAREVIĆ DANIEL

Aktuelna vanjska politika: "Politički forumi i sastanci: Brisel-Sarajevo-Moskva" / Daniel Lazarević - Sarajevo : Friedrich-Ebert-Stiftung, 2023. - 4 str. A4 format

Politički forumi i sastanci: Brisel-Sarajevo-Moskva

Autor: Lazarević Daniel

Sredinom maja 2023. godine je u Sarajevu po prvi put održan [Politički forum na visokom nivou](#) (eng. High Level Political Forum/HLPF) kojim su predsjedavali Evropski komesar za proširenje Olivér Várhelyi i predsjedavajuća Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (VMBiH) Borjana Krišto. Sa članovima kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH i predstavnicima klubova, premijerima entiteta i deset kantona u Federaciji BiH te gradonačelnikom Brčko Distrikta BiH su razgovarali o evropskom putu ove zemlje. Istovremeno se predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik spremio za [sastanak](#) sa predsjednikom Ruske Federacije Vladimirom Putinom, koji se održao nekoliko dana nakon HLPD. Uzimajući u obzir nedvosmislen [stav](#) Evropske unije po pitanju vanjske politike prema Rusiji nakon izvršene agresije nad Ukrajinom, jasno je da blizak odnos sa Rusijom zvaničnika zemlje s kandidatskim statusom neće ubrzati proces EU integracija. S tim u vezi, u ovom blogu će biti predstavljen značaj intenzivnijih odnosa BiH i EU nakon dodjeljivanja [kandidatskog statusa](#) ovoj zemlji te potencijalne posljedice zbog neusaglašenosti sa vanjskom politikom EU.

Brisel i usaglašavanju sa vanjskom i sigurnosnom politikom EU

“Institucije Bosne i Hercegovine nadležne za provođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine, posvetit će dodatnu pažnju aktivnostima koje slijede nakon dobijanja statusa kandidata, kako bi se pregovorima s Evropskom unijom pristupilo s adekvatnom pripremom i s usaglašenim stavovima” - navedeno je u [Strategiji vanjske politike BiH](#) iz 2018. godine koja je još uvijek aktuelna. I upravo to opisuje dešavanja iz prve polovine tekuće godine. Otkako je Evropsko vijeće dodijelilo kandidatski status ovoj zemlji u decembru 2022. godine, došlo je do intenziviranja odnosa između zvaničnika EU i BiH pa su tako dosad sva tri člana predsjedništva [posjetila](#) Brisel i održala sastanak sa visokim predstavnikom Evropske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i potpredsjednikom Evropske komisije Josepom Borrellom još u februaru mjesecu. Na sastanku na kojem se razgovaralo o političkoj i sigurnosnoj situaciji u Bosni i Hercegovini, Borrell je [naglasio](#) važnost izgradnje demokratskog, stabilnog i mirnog kontinenta uz poštivanje međunarodnog prava te pohvalio BiH zbog osude ruske agresije i usklađivanja sa restriktivnim mjerama EU. Usaglašavanje sa restriktivnim mjerama protiv Rusije je jedna od tema u BiH oko koje, nažalost, [ne postoji](#) politički konsenzus, samo velika [konfuzija](#) u kojoj se zaključuje da, bez obzira na deklarativnu pridruženost, do provođenja restriktivnih mjera u stvarnosti [nije došlo](#).

Nedugo nakon toga se predsjedavajuća Vijeća ministara BiH Borjana Krišto u Briselu obratila [članovima](#) Odbora Evropskog parlamenta za vanjske poslove (AFET) i tom prilikom najavila kako će [“učiniti sve”](#) da BiH u potpunosti uskladi svoju vanjsku politiku sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU, što se nije puno razlikovalo od onoga što je ministar vanjskih poslova Elmedin Konaković [podijelio](#) na sastanku Vijeća za vanjske poslove EU. Kruna svega bilo je održavanje prvog Političkog foruma na visokom nivou u Sarajevu za koji je komesar Várhelyi [izjavio](#) da pokazuje jasno opredjeljenje ove zemlje kao evropskog saveznika na kojeg EU može računati te da će isti biti pokretač reformi koje će dovesti do ubrzanje procesa članstva u EU za Bosnu i Hercegovinu.

Jasno je da ovi susreti odražavaju značajno povećane stepena političke interakcije između BiH i EU u odnosu na prethodni period, pružajući platformu za razmjenu mišljenja i evaluaciju napretka u usklađivanju sa evropskim zakonima i standardima. Oni igraju važnu ulogu u procesu praćenja implementacije reformi i identifikaciji izazova koje zemlja kandidat mora prevazići kako bi postala punopravna članica EU te pružaju priliku za izgradnju povjerenja i produblivanje odnosa, omogućavajući stvaranje zajedničkog razumijevanja ciljeva i prioriteta. Kroz ovu redovnu interakciju, zvaničnici BiH demonstriraju svoju posvećenost pridruživanju EU, pokazujući kontinuiranu

političku volju za dalji napredak i integraciju. No, samo održavanje sastanaka nije dovoljno ako se situacija na terenu ne mijenja, a to zahtijeva koordinirane napore svih relevantnih političkih aktera, pogotovo kad je u pitanju usaglašavanje sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU.

Par dana poslije...: Saveznici (ne) idu u Rusiju

Ubrzo nakon poruka visokih zvaničnika o savezništvu BiH i EU, predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik [sastao](#) se sa predsjednikom Ruske Federacije Vladimirom Putinom, naglasivši kako “postoji apsolutna opredijeljenost za podršku” te prenoseći poruku da “BiH zahvaljujući Republici Srpskoj nije donijela odluku o uvođenju sankcija”. Navedeno se kosi s odlukama Ministarstva vanjskih poslova o priključivanju Bosne i Hercegovine osudama ruske agresije i restriktivnim mjerama shodno odredbi iz [Strategije vanjske politike](#) u kojoj je jasno navedeno da Bosna i Hercegovina treba aktivno pratiti Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku EU, te da je potrebno dodatno unaprijediti sistem pridruživanja vanjskopolitičkim izjavama i restriktivnim mjerama EU prema trećim zemljama i subjektima što podrazumijeva usku interresornu saradnju i zajedničku procjenu rizika. No, činjenica [je](#) da Predsjedništvo BiH nikada nije zauzelo zvaničan stav o ruskom napadu na Ukrajinu te da, iako se BiH pridružila sankcijama, one se ne sprovode zbog protivljenja RS.

Reakcije iz EU nisu bile blagonaklone ovakvom potezu, ali ni oštre. Naime, komesar Várhelyi je izjavio kako je njegova [poruka](#) ta da saveznici ne idu u Rusiju, s čim se složio i Johann Sattler, šef delegacije i visoki predstavnik EU u BiH, koji je [dodao](#) da ipak “ne treba kažnjavati čitavu državu, ukoliko se samo Dodik odlučio na taj čin.” Ovakav [provokativni potez](#) jednog zvaničnika zemlje koja je nakon dvadeset godina i dalje na početku evropskog puta, u suprotnosti je, ne samo sa vrijednostima EU, već i sa djelovanjem drugih demokratskih zemalja kad je u pitanju osuda ruskog ilegalnog rata u Ukrajini. Iako ovo nije bio izolirani slučaj, jer je početkom godine prilikom obilježavanja neustavnog dana RS Putinu [dodijeljen orden](#) RS najvišeg reda, koji mu je Dodik uručio prilikom majskog sastanka, zasad nije iskorišten adekvatan mehanizam koji bi spriječio Dodika i njegovo ugrožavanje evropske perspektive BiH.

Zaključak

Odnosi između BiH i EU temelje se na usklađivanju s evropskim standardima, vrijednostima i politikama, a EU očekuje od zemalja kandidata da prihvate i primijene zajedničku vanjsku politiku EU kao dio procesa pridruživanja. Ono što novi saziv Vijeća ministara BiH pokazuje jeste dosljednost, predanost i usklađivanje s politikama EU, što uključuje odabir prioriteta koji su usklađeni s EU agendom, najavu bržeg provođenja reformi u skladu s preporukama EU i podrška zajedničkoj vanjskoj politici EU. No, iako u neku ruku postoji deklarativno usklađivanje, nepoštivanje i stvarna situacija na terenu kad je u pitanju usaglašavanje sa zajedničkom vanjskom politikom EU utječe na percepciju BiH kao pouzdanog partnera i dovodi do smanjenja povjerenja, što na duže staze dovodi do stvaranja političkih tenzija i usporavanja procesa integracija.